

Силабус курсу МУЗЕЄЗНАВСТВО

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма - “Туризм”

Дні занять: вівторок 8.00, ауд. 11102, четвер 9.35, ауд. 1216 (лекція)

Консультації: вівторок 11.00, ауд. 1218

Рік навчання: II, Семестр: III

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.е.н., доцент **Охота Віталій Іванович**

Контактна інформація

hunday0102@gmail.com

Опис дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у студентів комплексного, системного уявлення про музей як багатофункціональний соціокультурний інститут, що відіграє ключову роль у збереженні, дослідженні, інтерпретації та популяризації матеріальної і нематеріальної культурної спадщини людства.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Музеєзнавство як наукова дисципліна.	Визначати предмет, об'єкт та основні завдання музеєзнавства, розуміти структуру музеєзнавства як комплексної наукової дисципліни, оперувати базовою термінологією та понятійним апаратом музейної справи, аналізувати взаємозв'язок музеєзнавства з іншими науками.	Тести, питання
4 / 4	Тема 2. Історія виникнення та розвитку музеїв у світі.	Простежувати еволюцію музейництва від перших колекцій до сучасних музейних інституцій, характеризувати особливості музеїв різних історичних епох (Античність, Середньовіччя, Ренесанс, Новий час), аналізувати передумови виникнення публічних музеїв, знати етапи розвитку провідних світових музеїв.	Кейси, ділові ігри

2 / 2	Тема 3. Становлення та розвиток музейної справи в Україні.	Характеризувати основні етапи становлення музейної справи в Україні з давніх часів до сьогодення, знати історію створення найвизначніших українських музеїв, аналізувати вплив історичних подій на розвиток музейництва, визначати внесок видатних діячів у формування національної музейної мережі.	Тести, ділові ситуації
4 / 4	Тема 4. Типологія та класифікація музеїв.	Класифікувати музеї за профілем, типом, масштабом діяльності та формою власності, визначати специфіку різних типів музеїв (історичні, художні, природничі, технічні тощо), розуміти особливості функціонування національних, регіональних та локальних музеїв, орієнтуватися в сучасній структурі музейної мережі України.	Питання, кейси
2 / 2	Тема 5. Музейний предмет та музейне джерелознавство.	Визначати критерії музейності предметів та їхню наукову, історичну та художню цінність, класифікувати музейні предмети за різними ознаками, застосовувати методи джерелознавчого аналізу музейних об'єктів, оцінювати інформаційний потенціал музейних джерел для наукових досліджень.	Ділові ігри, питання
2 / 2	Тема 6. Комплектування, облік та зберігання музейних фондів.	Організовувати процес науково-дослідного комплектування музейних фондів, вести облікову документацію відповідно до державних стандартів, забезпечувати належні умови зберігання музейних предметів різних матеріалів, застосовувати превентивні заходи консервації та реставрації музейних колекцій.	Тести, питання
4 / 4	Тема 7. Експозиційна та виставкова діяльність музеїв.	Розробляти концепції музейних експозицій та тематичних виставок, застосовувати різні методи експонування (ансамблевий, систематичний, тематичний), використовувати сучасні технології в експозиційній діяльності, створювати художньо-образні та науково обґрунтовані експозиційні рішення.	Кейси, тести
4 / 4	Тема 8. Культурно-освітня діяльність музеїв.	Організовувати різноманітні форми культурно-освітньої роботи музею (екскурсії, лекції, майстер-класи, освітні програми), адаптувати музейні програми до різних вікових та соціальних груп відвідувачів, використовувати інтерактивні методи та педагогічні технології в музейній комунікації, оцінювати ефективність освітніх проектів музею.	Тести, питання

2 / 2	Тема 9. Музейний менеджмент та маркетинг.	Застосовувати принципи стратегічного планування та фінансового менеджменту в музейній діяльності, використовувати інструменти музейного маркетингу для залучення відвідувачів та спонсорів, формувати бренд музею та розробляти комунікаційні стратегії, управляти персоналом музею та координувати роботу різних підрозділів.	Ділові ігри, питання
4 / 4	Тема 10. Сучасні тенденції та виклики музейної справи.	Аналізувати сучасні тренди музейної справи (діджиталізація, віртуальні музеї, інклюзивність), впроваджувати інноваційні технології в музейну практику, адаптувати діяльність музею до викликів глобалізації та культурного різноманіття, розробляти стратегії сталого розвитку музейних інституцій у XXI столітті.	Тести, кейси

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Багрій, М., Кушнір, Л., Терлецька, О. (2024). Трансформація ринку екскурсійних послуг України в період воєнного стану (на прикладі Львова). *Економіка та суспільство*. 2024. № 63. URL : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-133>.
2. Білаш К. Міжнародна рада музеїв ICOM затвердила нове визначення музею 2022. 25 серп. [Електронний ресурс]. URL : https://lb.ua/culture/2022/08/25/527373_mizhnarodna_rada_muzeiv_icom.-html.
3. Виговський Д., Конаріївська О. Перспективи інтеграції екскурсійного потенціалу міста рівне у мережу культурних маршрутів ради Європи. *Економіка та суспільство*. 2025. № 78. DOI : DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-18>.
4. Вежбовська Л., Осадча Т. Ребрендинг українських художніх музеїв: дизайн як культурна стратегія. *Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну*. 2021. Т. 4. № 2. С. 177—196
5. Гаврилюк , С., Надольська, В. Музеї світу: комунікаційні стратегії та формування іміджу. *Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2024. № 48. С. 327–333. URL : <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v48i.792>.
6. Гірний О., Скорик Л. Сучасні тенденції трансформації художніх музеїв у провідні соціально-культурні центри національного значення. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2022. Вип. 63. С. 67–76. DOI: <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2022.63.67-76>.
7. Закон України «Про музеї та музейну справу» № 249/95-ВР від 29 червня 1995 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
8. Кушнір В. Айдентика українських музеїв у візуальному просторі сучасного музейництва. *Народознавчі зошити*. 2024. № 3 (177). С. 605-616. URL : <https://nz.lviv.ua/archiv/2024-3/13.pdf>.
9. Лисюк, Т., Терещук, О., Білецький, Ю. (2022). Перспективи розвитку екскурсійної діяльності у зв'язку із посиленням інтеграційних процесів на українсько-польському прикордонні. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-1>.
10. Маньковська Р., Гаврилюк С. Теоретичні засади музейної візуальності. *Наукові записки ВДПУ імені Михайла Коцюбинського. Серія: Історія*. 2021. Вип. 37. С. 95-100.
11. Марусей, Т. (2021). Віртуальна екскурсія як напрямок розвитку сучасного туризму. *Економіка та суспільство*. 2021. № 26. URL : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-75>.
12. Мілашовська О., Хаустова К. Особливості менеджменту в музейній справі. *Економічний простір*. 2022. № 180. С. 144-147. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/180-23> <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1127>.

13. МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія: зб. наук. праць / Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України; редкол.: О. О. Роготченко (голов. ред.), В. Д. Сидоренко, І. Б. Зубавіна та ін. Київ: ІПСМ НАМ України, 2024. Вип. 20. 172 с. URL : <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/5898/1/%D0%9C%D1%83%D0%B7%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D0%B5%20%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%B5%20%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%82%D0%BA%D1%83%20%D0%A5%D0%A5%D0%86%20%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D1%82%D1%8F.%202024%20%D0%9A%D0%B8%D1%97%D0%B2.pdf>
14. Най–най в будівництві. Величезний Музей мистецтв Мілуокі, Вісконсін, США. URL: <https://budtex.com.ua/uk/ samoe/102-velicheznij-muzej-mistetstv-miluoki-viskonsin-ssha.html>.
15. Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. Збірник наукових праць. Випуск XXII: матеріали Всеукраїнської наукової конференції «Культурна спадщина в умовах війни: виклики та стратегії збереження»/ упор. Яремчук О., Морозова О. Рівне, 2024. 203 с. URL: https://museum.rv.gov.ua/uploads/files/scientific-notes-of-the-rokm/Naukovi_zapyski_ROKM-2024.pdf.
16. Паулик, А., Феєр, О., Штерр, Д. ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО МУЗЕЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ. *Економіка та суспільство*. 2024. № (69). URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5187>.
17. Сидорук А. В., Омеляненко Г. А. Роль екскурсій як засобу засвоєння соціокультурного простору в етнічному туризмі. *Економіка та суспільство*. 2022. № 37. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-34>.
18. Ткаченко Р. Креативний простір музею: тенденції та новації. Актуальні питання гуманітарних наук. 2024. № 79 (2). С. 143-148. DOI : <https://doi.org/10.24919/2308-4863/79-2-21>.
19. Lin X., Shen Z., Teng X., Mao Q. Cultural Routes as Cultural Tourism Products for Heritage Conservation and Regional Development: A Systematic Review. *Heritage*. 2024, 7(5), pp. 2399-2425. DOI: <https://doi.org/10.3390/heritage7050114>.
20. Martens D. The experience of common European heritage: A critical discourse analysis of tourism practices at Cultural Routes of the Council of Europe. *Journal of European Landscapes*. 2022. 3 (3). P. 45-59. DOI: <https://doi.org/10.5117/JEL.2022.3.82504>.
21. Rachiotis T., Poulaki P. The Contribution of Cultural Routes to the Enhancement of Urban Cultural Tourism. *Journal of Hospitality & Tourism*, Vol. 20, No 2, 2022. P. 31-46. URL: <https://johat.org/wp-content/uploads/2022/12/2.pdf>.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, війсьний стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу та з дозволу дирекції факультету.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Музеєзнавство» визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

ОЦІНЮВАННЯ

В процесі вивчення дисципліни “Музеєзнавство” використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента за 100-бальною шкалою:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточн. оцінюв.	Модульн. контр. 1	Поточн. оцінюв.	Модульн. контр. 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Визначає середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	1. Теоретичні питання (2 пит.)– макс. 60 балів. 2. Кейс (1 кейс) – макс.50 балів. (За змістовим модулем 1)	Визначає середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	1. Теоретичні питання (2 пит.)– макс. 60 балів. 2. Кейс (1 кейс) – макс.50 балів. (За змістовим модулем 2)	Оцінка за завдання з тренінгу (4 завдання по 25 балів)	Оцінка за виконання самостійної роботи (реферат, есе, презентація)	1. Теоретичні питання (2 пит.)– макс. 50 балів. 2. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. 3. Кейс (1 кейс) – макс.30 балів.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом